

ΑΣΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

1. Θὰ φόλω τοὺς ἄγῶνας καὶ τοὺς τολμητίας ἔκεινους ἄνδρας, (1) οἵτινες, ἐκ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Λουσιτανίας (2), ἀχθέντες ἐπὶ θαλασσῶν, ὃς ἡ πρώτα δὲν εἶχεν ἔτι διασχίσει (3), διῆλθον τὰς ἀκτὰς τῆς Ταπροβάνης (4), ἀνέπτυξαν ἐν μέσῳ κινδύνων καὶ μαχᾶν ὑπεράνθρωπον δύναμιν, καὶ θέουσαν τοσοῦτον ἐνδόξως νέον κατός, ἐν τῷ μέσῳ ἀπομεμακρυσμένων λαῶν.

2. Θὰ ἔξυμνήσω τὰς ἡρωϊκὰς ὥρετὰς τῶν ἡγεμόνων (5) εκείνων, οἵτινες ὑπῆρχαν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν αὐτῶν τὰς ἀπίστους χώρας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἐπὶ ἀκαθάρτων ἐρειπίων συνέστηγεν τὴν βιστίλειαν τῆς πίτεως. Θὰ ἔξυμνήσω τοὺς πολεμιστὰς ἔκεινους, οὓς ἡ ἄνδρεία κατέστησεν ὅθανάτους. Ἔαν δὲ ἡ τέχνη καὶ τὸ πνεῦμα μὲν βοηθήσωσιν, ἡ φύση αὐτῶν θελεῖ πληρωσεῖ τὸν κοσμον.

3. "Ἄς μὴ γίνεται πλέον λόγος περὶ τῶν περιφήμων περιπλανήσεων τοῦ πολυμύτιος Ὅδυσσέως καὶ τοῦ εὐφεβούς Αἰνείου." Άς πούσῃ ἡ ἐκαποντάστομος θεὰ νὰ διαφυγοῖται, τὰς νίκας τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ Τραϊανοῦ. Ψάλλω τὰ τέκνα τοῦ Λούσου (6): Μόνον ὁ Ἀρῆς καὶ ὁ Ποσειδών ὑπερτεροῦσιν αὐτούς. "Ηρωες τοῦ Βιργιλίου καὶ τοῦ Ὁμήρου, ἀκούσατε τοὺς ἄθλους, τοὺς ὑπερβαίνοντας πάντας τοὺς ὑμετέρους.

4. Καὶ σεῖς, αἴτινες ἔχετε ἔξαψει τὴν φαντασίαν μου διὰ νέου ζῆλου, Νύμφαι τοῦ Τάγου (7), ἐὰν ὑπῆρχατε οἱ πρῶται μου ἔρωτες, ἐὰν ἔψαλα τὰς μαγευτικὰς ὅχθας σας (8), δώτατε εἰς τὴν φωνὴν μου ὑψηλότερον τόνον· δώσατε εἰς τοὺς στίχους μου ἀρμονίαν τόσων λαμπράν καὶ τόσων καθαράν, ὥστε ὁ θεός τοῦ Πίνδου νὰ παραιτήσῃ χάριν τῶν ὑμετέρων ναμάτων τὰ κύματα τῆς Ἰπποχρήνης.

5. Ἐπιφύλαξατε διὰ τὰς παιδίας τῶν ποιμένων τοὺς ταπεινοὺς ἥχους τῆς φλογέρας, δώσατε δὲ εἰς ἐμὲ τὴν ἥχηράν καὶ πολεμικὴν σᾶλπιγγα, τὴν πυρπολοῦσαν τὴν καρδίαν καὶ παραλλάσσουσαν τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου (9). θερμάνατε τὰς πτυραφόδας μου, ἐμπνεύσατέ

1) Ἡ ἀρχὴ αὗτη δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν τῆς Αἰνιάδος.

»Arma virumque cano, Trojae qui primus ab oris
  Italiam, fato profugus, Lavinaequi venit
  Littora. . . .

2) Διὰ τοῦ ὄντος τούτου ὄνομάζεται ποιητικῶς ἡ Πορτογαλλία.

3) Τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι ἴστορικῶς ἀληθὲς, διότι πρῶτοι οἱ Φοινικεῖς, διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, μεταφέρον ἐπὶ τῶν πόλιών αὐτῶν τὰ ἐμπορεύματα τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Ἀφρικήν καὶ τὸ ἀνάπαλον, μετὰ ταῦτα οἱ στόλοι τοῦ Σολομῶντος εἶχον εἰσχωρῆσει μέχρι τῆς Χρυσῆς Χερσονήσου τῶν ἀρχαίων. Ἀργότερον ὁ Καχηδόνιος ναύαρχος Χάννων περιέπλευσε τὴν Ἀφρικὴν ἀπὸ τῶν Ηρακλείων Σητηλῶν μέχρι τοῦ Ἀραβικοῦ Κόλπου.

4) Ἄρχαιον ὄνομα Κεϋλάνης.

5) Ὑπονοεῖ ἐνταῦθα τοὺς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θαλασσοπόρου Βάσκου Δὲ Γκάρμα βασιλεῖς τῆς Πορτογαλλίας.

6) Ὁ Λούσος θεωρεῖται ὡς ὁ γενάρχης τῶν Πορτογάλων, νῦν δὲ καὶ σύντροφος τοῦ Διονύσου.

7) Ὁ μεγαλείτερος τῆς Πορτογαλλίας ποταμός.

8) Ὑπονοεῖ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς προτογόνομενον ποίημα αὐτοῦ τὰ «Βουκολικά» ἀπαραλλάκτως ὅπως ὁ Βιργίλιος ἐστὶ, τῷ «Ἀττεάδι» τοῦ :

Ille ego qui quondam gracili modulatus avena
Carmen, et, egressus silvis . . . .

9) Οἱ δύο οὐτοὶ στίχοι :

»Tuba canora e bellicosa que o peito accende,
  e a cor ao gesto muda.
ποικιλοτρόπως ἐσχολιάσθησαν μεταφρασθέντες γαλλιστί, ἀλλ' ἡμεῖς προετιμήσαμεν τὴν κατὰ λέξιν μετάφρασιν.

με δι' ἀσμάτων ὄνταξιῶν πρὸς ἔθνος τοσούτῳ γενναῖον καὶ τοσούτῳ πιστὸν εἰς τὸν θέρον Ἀρην. Ἡς τὰ ἐπαναλάβη ὀλόκληρος ὁ κόσμος: Εἰς τὴν τέχνην τῶν στίχων, καὶ εἰς ὑπᾶς ἀνήκει ἡ ἀποθανάτισις τῶν ἡρώων τούτων.

6. Καὶ σύ, πολύτιμον ἔχεγγυον τῆς πορτογαλλικῆς ἀνεξαρτησίας, ἐπλὶς τῆς θαυμαζουσῆς σε πατρίδος καὶ τῆς καλούσης σε πιστεως. σύ, δηρὸς ἔπλασε διὰ τὸν τρόμον τοῦ Μαύσου (1) καὶ τὴν ἀιδίον τιμὴν τῶν ἡμετέρων χρόνων, σὺ δότις δὲν ἐπιθυμεῖς τὴν τοῦ Κόσμου κατάκτησιν, ἡ διὰ ν' ἀφιερώσης εἰς τὸν Θεόν τὴν κατάκτησιν σου.

7. Νεκρὲς κληρονόμες (2) τοσύτων βασιλέων (3), ὃν ὁ πρῶτος ηγεθήθη ὑπὸ τοῦ Οὐρανοῦ, δύον δὲν ηγεθήθησαν ποσῶς οἱ Καίσαρες τῆς Δύσεως, οὔτε οἱ μονάρχαι τῶν Γαλατῶν: μάρτυς ὁ βασιλικὸς θυρεός, δοτις, ἐν τῷ ιερῷ αὐτοῦ ἀπεικονίσματι, διατηρεῖ ἀκόμη τὴν ἀνάμνησιν τῆς μάχης ἔκεινης, καθ' ἥν ὁ Χριστός, ὡπλισμένος διὰ τοῦ Σταυροῦ του, ἐποιέμισεν ὑπέρ τοῦ Ἀλφόνσου καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν νίκην.

8. Ἰσχυρὲς Βασιλεῖον, οὐτινος τὰ ἀχανῆ κράτη ἐναγκαλίζονται συγχρόνως τὰς χώρας, ἐνθα ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, ἔκεινας, ἀς φωτίζει κατὰ τὴν μεσημέριαν καὶ ἔκσινας, αἴτινες λαμβάνουσι τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἀκτίνας (4) σύ, οὐτινος τὸ πνεῦμα μέλλει νὰ ὑποτάξῃ ἡμέραν τιὰ τὸν θηριώδη Ισμαηλίτην, τὸν τυραννοῦντα τὴν Ἀσίαν Τούρκον καὶ τὸν εἰδωλολάτρην, τὸν πινοντα τὸ ὄδωρ τοῦ ιεροῦ ποταμοῦ (5).

9. Στρέψων πρὸς ἐμὲ τὸ νεαρόν σου μέτωτον, ἔνθα λάμπουσιν ηδὸν αἱ θεῖαι λάμψεις, αἴτινες θὰ σχηματίσωσι τὸ φωτοστέφανον σου, ὅτε, φθάσας εἰς τὸ τέρμα τοῦ σταδίου σου, θὰ διασκελίσῃς τὴν φοιλὰν τοῦ αἰώνιου ναοῦ. Καταδέχθητι νὰ ρίψῃς εὐμενῶς βλέμμα ἐπὶ τέκνου τινὸς τῶν Μουσῶν, διπερ ἐπικαλεῖται τὴν εὐμένειάν των μόνον καὶ μόνον δηρὸς δι' ἀρμονικῶν στίχων ὑμήσηρ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος του.

10. Ναί, εἰς τὴν πατρίδα ἀφιερώ τὴν λύρα μου. Δὲν θὰ μὲ ἵδη τις ποσῶς νὰ ζητῶ παρὰ τῆς τύχης τὴν ἀνταρμοιβήν τῶν κέπων μου· τολμῶ ν' ἀναμένω αὐτὴν τὰ παρὰ τῶν μεταγενεστέρων (6). «Τιμή, θὰ εἰπωσιν εἰς ἔκεινον, δοτις ἔψαλε τὴν κοιτίδα τῶν πατέρων του!» Ακούσον: τὸ πορτογαλλικὸν ὄνομα θ' ἀντηγήσῃ εἰς τὰ χείλη μου. Μάθε νὰ γνωρίσῃς τοὺς λαούς, οὓς δὲ οὐρανὸς ὑπέταξεν ὑπὸ τὸ κράτος σου· καὶ εἰπὲ μοι, ἐὰν δὲν εἶναι καλείτερον νὰ βασιλεύῃς ἐπ' αὐτῶν, ἡ νὰ κυβερνᾷς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κόσμου.

11. Ακούσον: Δέν θὰ στολίσωσι ποσῶς τὰς διη-

1) Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπονοοῦνται οἱ Μαυριτανοί, οἵτινες ἐπὶ αἰῶνας ἐδέσποζον τῆς Ιβηρικῆς Χερσονήσου, ἡς μέρος τυγχάνει καὶ ἡ Πορτογαλλία.

2) Ὁ ποιητὴς ἀπευθύνεται πρὸς τὸν βασιλέα του Σεβαστιανὸν.

3) Πρόκειται περὶ τοῦ Ἀλφόνσου I τοῦ νικήσαντος τοὺς Μαύρους: εἰς τὴν μάχην τοῦ Οὐρικοῦ, κατόπιν θαύματος, ἔπειρ γεργάφεται ἐν τῷ III ἔσματι.

4) Ὁ ιδέας αὐτῆς ἀπεικονίσθηεις εἰς τὰς λατινικάς στίχους, ἀπευθύνεται πρὸς τὸν πρόπτερο τοῦ Σεβαστιανοῦ Ιωάννην III, ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Μπουχανάν (Buchanan).

«Inque tuis Phoebus regnis oriensque cadensque
Vix longum fesso conderet axe diem;
Et quaecumque vago se circumvolvit Olympos
Affulget ratibus flamma mini tra tuis».

5) Ὁ Γάγγης, ιερὸς ποταμὸς τῶν Ἰνδῶν.

6) Καὶ ὁ Οράτιος οὗτος φρονεῖ περὶ τῶν ἔργων του:

«Non omnis moriar, mult que pars mei
Vita bit Libitinam. Usque ego postera
Crescam laude recens, duni. . . .»

(Od. III 30 στίχ. 1-3)

γῆσεις μου μάταται μυθοπλαστής ἀφίγνη εἰς τὰς ξένας Μεύσας τὰ κενόδοξα ταῦτα φεύδη. Τὸν ὑψηλὰ καὶ τορθώματα, ἀτίνα μέλλεις ν' ἀκούσῃς εἰσὶν ἀνώτερα τῶν χιμαιρικῶν ἄθλων τοῦ Ροδομόντου, καὶ τοῦ Ρογήρου, ἀνώτερα τῶν ἀνδραγαθημάτων τοῦ Ρολάνδου, ὃς ὅντα ἐπιβεβιωμένα ὑπὸ τῆς Ἰστορίας.

12. Ἀντὶ τῶν ὑπεροπτικῶν ἵπποτῶν, θὰ ἴδης ἔνα Νῶνον, ἀσπίδα τοῦ ἡγεμόνος καὶ προπύργιον τῆς πατρίδος· ἔνα Ἐγάζ·Μονίκ, ἔνα Φυάλ. Μόνον καὶ μόνον δύως φάλω αὐτοὺς ζητῶ τὴν λύραν τοῦ Ὁμήρου. Ἀντὶ τῶν δώδεκα πατρικίων Καρόλου τοῦ Μάγνου, θὰ σὸι παρουσιάσω δώδεκα Πορτογάλλους, οἵτινες τόσῳ γενναῖως ἐπολέμησαν ἐν ταῖς πεδιάσι τῆς Ἀλβιόνος ὑπὲρ τῆς ὥραιότητος Θὰ ἴδης τέλος τὸν ἔνδοξον Γκάμαν· παρ' αὐτῷ θὰ ἔξηφανίζετο διὸ Τρώος θαλασσοπόρος, οὐτινος τὰ πλοῖα ἐδέχθη ἄλλοτε διὸ Τίθερις.

13. Θέλεις βασιλεῖς καὶ πολεμιστὰς ἰσαξίους κατὰ τὴν φῆμην πρὸς τοὺς περιβοήτους κατακτητὰς; Ἰδε τὸν πρῶτον Ἀλφόνσον. Ὁ νικητὴς τοῦ Ούρικου εἴναι μικρότερος τοῦ νικητοῦ τῶν Φαρσάλων; Ἰδε Ἰωάννην τὸν πρῶτον, ὑψώντα τὸν θρόνον του ἐπὶ τῶν τρεπαίων τῆς Ἀλγούνθαρότας⁽¹⁾ καὶ Ἰωάννην τὸν δεύτερον αἴτιο τοῦ βέβαιου περὶ τῆς νίκης καὶ τρεῖς Ἀλφόνσους, ἀνταξίους διαδόχους τοῦ πρώτου.

14. Ἰδε τὴν πληθὺν ταύτην τῶν ἡρώων, οἵτινες, περιτρέχοντες τὰ βασιλεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἐδόξασαν ἀμιλλώμενοι τὰς σημαίας ἡμᾶς· Τὸν γενναῖον Πάχερον⁽²⁾, τοὺς τρομεροὺς Ἀλμεδάς⁽³⁾, οὓς διὰ Τάγος θρηνεῖ ἀκόμη τὸν φοβερὸν Ἀλβουκέρκον⁽⁴⁾, τὸν απτόητον Κάστρον⁽⁵⁾ καὶ τόσους ἄλλους, ὃν τὴν μνήμην δὲν θὰ παρασύρῃ ποσῶς διὰ ποταμὸς τῆς Αἴθρης.

15. Δὲν εἶναι μαχρὸν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ Μοῦσα μου θὰ τολμήσῃ νὰ ὑψωθῇ μέχρι σου· Ἐνῶ αὗτη θὰ φάλλῃ τοὺς πολεμιστὰς τούτους, σύ, λάβε εἰς τὰς χειράς σου τὰς ἡνίας τοῦ κράτους καὶ τὰ θαύματα τῆς βασιλείας σου θὰ παραγάγωσιν ἀρμονίας⁽⁶⁾. Εἴθε αἱ στρατιαι σου ν' ἀρχίσωσι πιέζουσαι διὰ τοῦ εὐγενοῦς βάρους των τὰς ἀφειχανικὰ ἔδαφη καὶ τὰς ἀσιατικὰς θαλάσσας· εἴθε ν' ἀναγγείλωσι τὴν παρουσίαν σου εἰς τὸν ἐκπεληγμένον κόσμον.

16. Ὁ Μαῦρος⁽⁷⁾, καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ πάγου τοῦ φόβου, ἀναγίνωσκει ἐν τοῖς ὄφθαλμοῖς σου τὴν προσεχῆ του κατάστροφήν. Φρίσσει διὰ εἰδωλολάτρης· ἡ κεφαλὴ του κλίνει, ἐτοίμη ἡδη οὖσα, νὰ ὑποστῇ τὸν ζυγόν. Ή νεότης σου, ἡ ἀρτιψήνης ὑπεροφία σου κατέθελξαν τὴν καρδίαν τῆς Τηθύος· σὸι προσφέρει τὴν θυγατέρα της καὶ σὸι ἐπιφυλάσσει ὡς προϊκὰ τὴν κυανήν της ἐπικράτειαν⁽⁸⁾.

17. Δύο ἡμίθεοι, ὁν τὸ αἷμα ρέει εἰς τὰς φλέβας σου⁽⁹⁾ σὲ προσβλέπουσιν ἐπὶ τοῦ βόφους τῶν οὐρανῶν· Ἀμφότεροι ἔχουσι λάμψει ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ μὲν εἰς τὰ εὐτυχῆ ἔργα εἰρήνης, διὰ δὲ εἰς τὰς αἴματηράς πεδιάδας τῆς Ενυοῦς. Αἱ μεγάλαι ψυχαὶ των συνταυτίζονται ἐν τῇ σῇ ἐπιθυμούσι νὰ εὑρωσιν ἐν σὸι τὴν εἰκόνα των καὶ ἐν τῇ τῆς ἀθανασίας διαμονῆ των σὸι φυλάσσουσι θέσιν πλησίον των

18. Ἄλλ· ἐν τῇ ἀναμονῇ τῆς εὐδαιμονος ἐποχῆς, καθ' ἣν θὰ ἐπιδειξῃς ἐπὶ τοῦ θρόνου τὰς εἰρηνικὰς καὶ πολεμικὰς ἀρέτας των, καταδέχθητι νὰ προσμειδιάσῃς

1) Aljubarota (2) Pachero (3) Almeidas (4) Albuquer
(5) Castro (6) Θὰ γείνης πρόξενος θεράποντος ποτήσεως.

7) Ο Μαυριτανὸς ἥτοι οἱ δεσπόζοντες τότε τῆς Ἰσηρικῆς Χερσονήσου.

8) Μίμησις ἐκ τῶν τοῦ Βιργιλίου

Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis.
(Georg. I v. 31).

9) Ο Σεβαστιανὸς ἥτοι ἔγγονος ἐκ πατρὸς μὲν Ἰωάννου τοῦ ΗΙΙ, τοῦ ἐπονομασθέντος Είρηνικοῦ. ἐκ μητρὸς δὲ τοῦ Καρόλου-Κίντ (Charles-Quint).

ἐπὶ τῶν εἰκόνων μου· καταδέχθητι ν' ἀποδεχθῆς τοὺς Ἀργοναύτας μου, καὶ θέλεις ἵδει λευκαζόντας τὰς θαλάσσας ὑπὸ τὰς εὐπειθεῖς αὐτῶν νῆσος. Ἡ ἐπίβλεψις σου θέλει τοὺς προστατεύσει ἐν τῷ μέσῳ τῶν καταγίδων· συνήθισε ἔσατόν, νεαρὲς ἡγεμών, νὰ δέγχεσαι τὸν αναθήματα τῶν θητῶν⁽¹⁾.

19. Ἡδη τὰ τέκνα τοῦ Λούσου⁽²⁾ διέσχιζον τὰ κύματα τοῦ ἀπεράντου Ὀκεανοῦ, τὸ συγκεκινημένον κύμα ἔκινετο ἡρέμως πέριξ τῶν πλοίων, εὐνοῦκός ἔνεμος ἐσοίλαινε ταΐστια. Αἱ πρῶται, καλυπτόμεναι ὑπὸ ἀργυρώδους κύματος, διηηλάσκουν τὰς μέχρι τότε εἰς τὰ ποιμνια, τοῦ Ποσειδῶνος ἐπιφυλακούμενας μαχρυνάς θαλάσσας, ὅτε ἐν τῷ κέντρῳ τῶν οὐρανίων δωμάτων⁽³⁾ ἔνθα προπαρασκευάζονται αἱ διέπουσαι τὴν μοῖραν τῶν θητῶν ἀποφρέσεις, οἱ θεοὶ ἔβιλεύθησαν περὶ τῶν τυχῶν τῆς Ἀνατολῆς.

20. Ο πτερόπους ἔγγονος· τοῦ γηραιοῦ Ἀτλαντος· Ἐρυζῆς προσεκάλεσεν αὐτὸν· ἔξ οὐρανος τοῦ Διός· καὶ διὰ κρυστάλλινος οὐρανούς, δστις ἐστολίσθη ἀλλοτε δια τῶν ἐκ τοῦ στήθους τῆς Ἡρας πεσούσων λαμπρῶν σταγόνων, ὡδήγησεν αὐτὸν διὰ τοῦ Γαλαξίου⁽⁴⁾ εἰς τὸν Ολυμπον. Ἐγκατέλιπον τὰς ἐπτὰ αἰθερίους ζώνας, διὰς ἐνεπιστεύθη αὐτοῖς διὰ κυριαρχος τῶν κόσμων, ὑπτος κυρίσρχος, δστις διοικεῖ διὰ τῆς σκέψεως τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν καὶ τὰς θαλάσσας⁽⁵⁾.

21. Πέριξ τῶν οὐρανίων τούτων δυνάμεων συνηθροίσθησαν ἐν μιᾷ στιγμῇ αἱ ἐπὶ τῆς Ἀρκτου καὶ τοῦ Νότου βασιλέουσαι θεότητες, οἱ προστάται τοιούς των κλιμάτων τῆς Ἀνατολῆς καὶ οἱ ἀθάνατοι φύλακες τῶν χωρῶν, ἐνθα δὲ λίλος σθένει τὴν λαμπάδαν του.

22. Ἐπὶ ἀστερέντος θρόνου ἐμφανίζεται διὰ κεραυνών Θεός· διὰ δάδαμας λάμπει διηγώτερον τοῦ ἐκπηδῶντος φωτὸς ἐπὶ τοῦ τεκτηπτρου του καὶ τοῦ στεμματός του. Σοθαρὸν μεγαλεῖον εἰκονίζεται ἐπὶ τοῦ προσώπου του. «Ἐκ τοῦ μετώπου ἐκπέμπεται θεῖος ἀτμός: 'Ο θυ-

1) Ἡ ἐπίκλησις του αὗτη λήγει ως ἡ τοῦ Βιργιλίου πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Αὔγουστον:

... ei vultis jam nunc assuensce vocari.
(Georg. I v. 42).

2) Ο Λούσος μυθολογεῖται ως γενάρχης τῶν Πορτογάλλων, ως προερέθη.

3) Μίμησις ἐκ τοῦ Ομήρου καὶ τοῦ Βιργιλίου:
«Οἱ δὲ θεοὶ πάρ Ζηνὶ καθήμενοι ἡγορώντο
Χρυσέω ἐν δαπέδῳ.....

..... Τρώων πόλιν εἰσορόωντες». (Ιλιάδος Δ.).

Panditur interea domus omnipotentis Olympi,
Consiliumque vocal divum pater atque hominum rex
Sidereum in s̄dem, terras unde arduus omnes
Castraque Dardanidum adspectat populosque latinos
Considunt tectis bipatentibus; incipit i se...
(Aīv. v. III 1-5).

4) Μίμησις ἐκ τῶν τοῦ Οδιδίου:

Est va a sublimis, cælo manifesta sereno
Lactea nomen habet, candore notabilis ipso.
Hac iter est Superis ad magnitecta Tonantis
Regalemque domum
(Μεταμ. Ἀσμα 1ον).

5) Τὴν θαυματίαν ταύτην εἰκόνα τοῦ Καρόλου ὁ Γάλλος ποιητὴς Σηπελαίν ἐμπιήθη ἢ μετεσκεύασεν θαυμασιώτερα ἐπὶ τὸ κριστιανικόν:

«Loin des murs flamboyants qui renferment le monde
Dans le centre caché d'une clarté profonde,
Dieu repose en lui-même, et vêtu de splendeur,
Sans bornes est rempli de sa propre grandeur.
Sous son trône étoilé, patriarches, prophètes,
Apôtres, confesseurs, vierges, anachorètes,
Et ceux qui, par leur sang, ont cimenté la foi,
L'adorent à genoux, saint peuple du saint roi».

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

τός, ὅστις ἥθελεν αἰσθανθῆναι αὐτὸν οὐδὲ ἐγίνετο δύοιος πρὸς τοὺς θεούς.

23. Κάτωθι τοῦ θρόνου ιστανται κατὰ βαθμίδας ἔξαστρά πουσσαὶ ἔδραι, ἐστολισμέναι διὰ χρυσοῦ καὶ μαργαριτῶν. Ἡ ἡλικία καὶ τὸ ἀξιωμα ἔχουσι προσδιωρισμένην τὴν θέσιν ἐκάστου ἀθανάτου. Δὰς βλέμματος ἐκφράζοντός σεβασμόν, ἐθεώσουν τὸν Δία, ὅταν οὗτος ὑψών ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τὴν τρομερὰν αὐτοῦ φωνήν, λέγει τὰ ἀκόλουθα:

24. «Αἰώνιοι κάτοικοι τῶν ἀκτὶ οἰσθλῶν κακτοικιῶν τοῦ Ὀλύμπου, ἐὰν ἐθυμῇσθε τὴν μεγάλην ἀξίαν τῶν τέκνων τοῦ Λουόσου, ἐὰν ἡκολουθήσατε τὴν πορείαν τῶν θριάμβων των, δὲν θὰ δυνηθῆτε ν' ἀμφιβάλλετε ὅτι η Μοῖρα καλεῖ αὐτοὺς νὰ σθέσωσιν ἐκ τῆς μνήμης τῶν ἀνθρώπων τοὺς Ἀστυρίους, τοὺς Πέρσας, τοὺς Ἐλληνας καὶ τοὺς Ρωμαίους».

25. Εἶδες αὐτοὺς, Ἡράκλεις, μᾶλις γεννηθέντας, νὰ ὁρμήσωτι κατὰ τοὺς δύναστον Μάερου, καὶ ν' ἀποσπάσωσι παρ' αὐτοῦ τὴν ὑπὸ τοῦ Τάγου περιβρέχομένην, φέραισν γώρων. Εἶδες αὐτοὺς πέριφρονοῦντας ἀκολούθως τὸν φοιβερὸν Καταλανόν, ταπεινοῦντας τὴν ὑπερηφάνειαν τῶν ὅπλων του, καὶ ἐξέρριχμένους τῆς πάλης, μεθ' ὅλων τῶν τροπαίων τῆς νίκης.

26. «Θεοί, τοῦ Ὀλύμπου! Δέν μνημογεύω τοὺς κατὰ τοῦ τοῦ Ρωμύλου ἀξιώμημονεύτους αὐτῶν πολέμους τὸν εὔτολμον πόθον, ὅστις ἔρριψεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν βημάτων τοῦ Βεριάτου, τὴν δόξαν, δι' ηγετού περιβλήθησαν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ πεοιφήμου προγε-

» γραμμένου, ὅστις ὑπεκρίθη ὅτι βαδίζει, ἀκολουθῶν τὴν φωνὴν ἐμπνευσμένην εἰλάφου⁽¹⁾».

27. «Περιφρονοῦντες σήμερον τὰς ἴδιοτροπίας τῆς Ἄμριτρίτις καὶ τὸν θυμὸν τῶν τέκνων τοῦ Αἴόλου, ὃνοιγούσιν ἄγνωστος διὰ μέσου τοῦ ἀχανοῦς τῶν θαλασσῶν. Ἐκ τῶν μεμχρυσμένων ὄχθων, ὅπου διὸ Φοῖβος ἐκπνέει, ἐπεξέτεινον τὰς ἀνακαλύψεις των πέραν τῶν χωρῶν, ἃς θερμαίνει ἐν τῷ μέσῳ, τῆς πορείας αὐτοῦ, καὶ δὲν θέλουσι σταματήσει ἢ ἐν τῇ κοιτίδι αὐτοῦ».

28. «Ἡ ἀτεγκτος Μοῖρα τοῖς ὑπεσχέθη τὴν μακρὰν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης ταύτης, ἣν ἐρυθραῖ νοσισιν αἱ πρώταις αἰκτῖνες τοῦ ἥλιου. Πρὸ διλογού διηλθον ἐπὶ τοῦ κύματος τὴν ὥραν τῶν καταιγίδων· οἱ ναῦται τῶν εἰσὶ κεχμηκότες, καταβεβλημένοι: δὲν είνε δικαιοι νὰ πραγματοποιήσωμεν τοὺς πόθους των καὶ νὰ στέψωμεν τὰς προσπαθείας των;

(*Ἐπεται συνέχεια*)

Μετάφρασις X. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

1) Αναφέρεται ἐν τῇ ιστορίᾳ τῆς Πορτογαλλίας ὅτι ὁ Σερτόριος, ἀποστατήσας κατὰ τῶν Ρωμαίων καὶ ἀνατάθων τὸν πορτογαλλικὸν ἄγνωνα, ὀδηγεῖτο εἰς τὰς κατὰ τοῦ Μετέλου καὶ Λολλίου μάχας.